

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД

УТВЪРЖДАВАМ:
И.Ф.ПРЕДСЕДАТЕЛ:.....
/Калинка Иванова/

ПРАВИЛА

за работата със съдебни заседатели
актуализирани към 26.04.2023 година

I. Нормативна уредба

Закон за съдебната власт и Наредба № 7 от 28.09.2017 година за съдебните заседатели

II. Общи положения

Процедурата по избор, назначаване и освобождаване на съдебните заседатели е подробно уредена в ЗСВ.

Кандидатите, които отговарят на изискванията на закона и са избрани от общинските съвети, полагат клетва пред общото събрание на съдиите на Районен съд - Благоевград.

В деня на полагане на клетвата преседателят на съда дава първоначални разяснения за статута, правата и задълженията на съдебните заседатели.

След полагане на клетвата съдебните заседатели от един съдебен район могат да изберат съвет на съдебните заседатели, чрез който да осъществяват връзка с административното ръководство на съда по организацията на работата на съдебните заседатели.

Списъкът на избраните и положили клетва съдебни заседатели се публикува на страницата на съда в интернет.

Избраните и положили клетва съдебни заседатели се вписват в единен Електронен регистър на съдебните заседатели, който се създава и води от Висшия съдебен съвет

Мандатът на съдебните заседатели е 4 години и започва да тече от датата на полагане на клетвата.

При встъпването съдебните заседатели попълват декларация за конфликт на интереси по образец /приложение № 1 към настоящите правила/. Съдебните заседатели попълват такава декларация и в края на мандата си, както и при промяна в декларираните обстоятелства за времето, в което упражняват функциите си.

Председателят на съда предоставя на всеки съдебен заседател препис – извлечение от протокола на общото събрание на съдиите за избора му и за полагане на клетвата.

Администрацията на съда осигурява при необходимост на съдебния заседател документ за участието му в съдебни заседания предварително или след провеждането му, с цел осигуряване на информация пред работодателя или пред други органи и лица.

Съдебните заседатели не могат да бъдат избирани за повече от два последователни мандата към същия съд.

Ако разглеждането на делата, в които участват съдебни заседатели, продължи след срока на мандата, участието им по съответните дела продължава до тяхното приключване.

Административният ръководител извършва служебна проверка за съдимостта на съдебните заседатели на всеки 6 месеца.

Съдебните заседатели се свикват за участие в съдебни заседания от председателя на съда най-много за 60 дни в рамките на една календарна година, освен ако разглеждането на делото, в което участват, продължи и след този срок.

III. Избор на съдебните заседатели по делата

Изборът на съдебните заседатели по всяко дело се извършва след разпореждане на съдията – докладчик по делото. При необходимост и след разпореждане на съдията докладчик, по делото могат да се изберат и резервни съдебни заседатели.

Изборът на съдебни заседатели се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение в ЕИСС – Единната информационна система на съдилищата.

В подбора участват всички съдебни заседатели, които не са заявили писмен отказ от участие в съдебни заседания, не са депозирали своевременно писмено заявление за отсъствие по различни причини в даден период, както и тези, които нямат насрочени съдебни заседания за същия ден, разглеждането на които се извършва изцяло или отчасти във времето, за което се прави изборът.

Изборът на съдебни заседатели се извършва от служители на съда, изрично определени със заповед от Председателя на съда.

В изпълнение на разпореждането на съдията докладчик, посочените служители распечатват протокол за избор, подписват го и го предават на деловодителите за прилагане към делото.

IV. Участия в съдебни заседания и организационни въпроси

Съдебният заседател е длъжен да посочи в писмен вид до Председателя на съда точен адрес, месторабота, телефони за връзка и електронен адрес, чрез които да се осъществява връзка с него. При

промяна на тези данни съдебният заседател е длъжен да уведоми съда за това писмено.

Избраните чрез случаен подбор съдебни заседатели се уведомяват по телефона за датата и часа на първото съдебно заседание, като допълнително в работния ден преди съдебното заседание им се напомня отново.

Съдебният заседател има право да се запознае с делото преди съдебното заседание.

Съдебният заседател е длъжен да се яви най-малко 10 минути преди началото на съдебното заседание в прилично облекло.

При отлагане на делото, съдебният заседател е длъжен да си води календар и да следи датите на следващите съдебни заседания по делото.

При обективна невъзможност за участие в съдебно заседание, съдебният заседател следва да информира писмено съдията докладчик, тъй като неявяването му в съдебно заседание е причина за отлагане на делото, а в случай на необходимост да представи и доказателства.

Съдебният заседател е длъжен да следи графика на заседанията и да се явява на всички съдебни заседания по делата, в чието разглеждане е определен да участва.

Преразпределение на съдебен заседател се допуска по дела, по които не е даден ход на делото.

В случай, че някой от избраните по делото съдебни заседатели заяви, че не може да участва в състава на съда по различни причини /отвод, заболяване, пътуване в чужбина, командировка, служебен ангажимент, лични причини и други/, откаже да се яви или не се яви на насроченото заседание, се извършва нов избор на случаен принцип на друг съдебен заседател. При замяна на съдебен заседател, в протокола се вписват причините, поради които е извършена смяната. Протоколът, с който е извършена смяна на съдебен заседател се прилага към делото.

При временна невъзможност на съдебен заседател да участва в разглеждането на съдебни дела /извън посочените в ЗСВ/, същият трябва да подаде до Председателя на съда заявление за изключване от системата за случайния подбор.

При отпадане на причините за изключване от системата, съдебният заседател следва да подаде до Председателя заявление за включване в системата за случайния подбор.

Своевременно след приключване на съдебното заседание, при повикване от съдебният секретар, съдебният заседател е длъжен да се яви в съда за подпис на протокола от заседанието, ако е необходимо или други актове по делото.

V. Права и задължения на съдебните заседатели

Съдебните заседатели полагат подпис на съдебните актове на хартиен носител и в деловодната програма чрез КЕП.

В 7 – дневен срок от встъпването си, всеки съдебен заседател е длъжен да се снабди с Квалифициран електронен подпис /КЕП/ от „Информационно обслужване“ ЕАД, като разходите по издаването му са за сметка на съда.

Съдебният заседател е длъжен при явяването си в съдебно заседание и при повикване за полагане на подпис на съдебни актове, да носи винаги в себе си устройството за създаване на КЕП, за да не става причина за нарушаване организацията на работа в съда.

Съдебният заседател няма право да предоставя информация за дейността на съда на медиите или на трети лица.

При запознаване с делото или когато в съдебна зала съдебният заседател установи, че се намира в близка роднинска връзка със страна, свидетел, вещо лице, поемно лице или други участници в процеса или установи, че съществуват други обстоятелства, поради които може да се счита за предубеден или заинтересован пряко или косвено от изхода на делото, съдебният заседател е длъжен да уведоми председателя на съдебния състав и да се отведе от разглеждане на делото.

При постановяване на съдебен акт, съдебният заседател може да изрази становище, което се различава от това на съдията или на другия съдебен заседател по делото. В този случай в присъдата се отбелязва, че съдебният заседател е с особено мнение и той е длъжен да подпише присъдата и мотивите, постановени от мнозинството на съдебния състав, като изложи особеното си мнение в писмена форма в срока, определен в НПК.

Съдебните заседатели са длъжни незабавно да информират административния ръководител на съответния съд, в случай че бъдат привлечени като обвиняеми.

За предсрочно прекратяване на мандата на съдебен заседател на основание чл.71, ал.1, т.1,4 и 7 от ЗСВ, съдебният заседател е длъжен да подаде изрично писмено изявление до Председателя на съда, въз основа на което се изключва от системата за случайно разпределение и се освобождава предсрочно от общото събрание на съдиите по определения в ЗСВ ред.

Съдебен заседател с неизтекъл мандат в един съд, избран за съдебен заседател в друг съд, е длъжен преди полагане на клетвата като новоизбран съдебен заседател, да бъде освободен от функциите си в първия съд.

Съдебните заседатели са длъжни да спазват етичните принципи и правила за поведение на съдебните заседатели, определени в Наредба № 7 от 28.09.2017 година за съдебните заседатели:

1. социална отговорност:

а) изпълнението на функциите на съдебен заседател е граждански дълг, осъществяването на който способства за повишаване на доверието в съдебната власт;

б) съдебните заседатели участват активно в съдебния процес;

2. законност: съдебните заседатели са длъжни да спазват и прилагат Конституцията и законите на Република България; те осъществяват дейността си, като спазват правата и основните свободи на гражданите;

3. независимост и обективност:

а) съдебните заседатели действат по съвест и убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички факти и обстоятелства по делото;

б) съдебните заседатели изпълняват функциите си свободно от социални, икономически, политически и всякакви други преки или косвени влияния, като не се поддават на натиск, заплахи или стимули, независимо от техния източник;

4. безпристрастност:

а) съдебните заседатели се ръководят от презумпцията, че обвиненото лице се счита за невинно до завършване на наказателното производство с влязла в сила присъда;

б) съдебните заседатели изпълняват функциите си без разграничение на личността, като не допускат поведение, което може да се възприеме, като привилегироване, предразположеност, предубеденост или предразсъдък, основани на пол, пола идентичност, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна;

в) съдебните заседатели не допускат контакти и създаване на лични отношения със страните по делото, които биха породили основателни съмнения относно тяхната безпристрастност;

г) съдебните заседатели се въздържат от носене на политически, идеологически или религиозни символи или сравними атрибути, които биха могли да доведат до съмнения относно тяхната обективност и безпристрастност;

5. справедливост: съдебните заседатели са представители на обществото в съдебния процес и като такива са длъжни да се грижат за постановяване на справедливи съдебни актове;

6. компетентност:

а) съдебните заседатели трябва да притежават основни познания по отношение на използваната правна терминология и реда, по който се извършва наказателното производство;

б) съдебните заседатели са длъжни да познават и спазват своите права и задължения, регламентирани в Конституцията, Закона за съдебната власт, Наказателно-процесуалния кодекс, Наредбата за съдебните

заседатели и други нормативни актове, както и във Вътрешните правила на съда;

в) съдебните заседатели преминават първоначално и последващи обучения за поддържане и повишаване нивото на квалификацията им;

7. комуникативни и социални умения:

а) при изпълнение на функциите си съдебните заседатели проявяват толерантност и се отнасят с уважение към участниците в процеса и към съдебните служители, като зачитат правата и достойнството на личността;

б) съдебните заседатели общуват открито и показват търпение при изслушването на различни аргументи, мнения и гледни точки от останалите членове на съдебния състав;

в) съдебните заседатели аргументират изразената от тях позиция по подходящ и разбираем начин;

г) в конфликтни ситуации съдебните заседатели контролират емоциите си и не реагират прибързано и необмислено;

8. достойно поведение:

а) съдебните заседатели следват поведение и поддържат подходящ външен вид, допринасящи за престижа на съдебната власт;

б) съдебните заседатели не могат да използват престижа на тази си длъжност за защита на лични и на свои близки интереси при упражняване на гражданските си права;

в) съдебните заседатели проявяват необходимата сдържаност, като не допускат извършване на действия и постъпки, които са в разрез с добрите нрави и утвърдените в обществото разбирания за благоприличие;

г) с личното си поведение съдебните заседатели дават пример за висок морал и почтеност;

9. конфиденциалност:

а) съдебните заседатели са длъжни да опазват тайната на съвещанието;

б) съдебните заседатели са длъжни да пазят държавната, служебната и личната тайна, станала им известна при и по повод осъществяване на техните правомощия;

в) съдебните заседатели нямат право да изразяват предварително становище по делата на съда, в който са избрани.

Председателя на съда може с разпореждане да наложи глоба от 50 до 500 лева на съдебен заседател за неизпълнение на задълженията му, след като му предостави възможност да даде обяснения.

VI. Възнаграждение на съдебните заседатели

За времето, в което съдебните заседатели изпълняват функциите си и задълженията, свързани с тях, им се заплаща възнаграждение от бюджета на съдебната власт.

Възнаграждение се дължи за участие в открити и закрити съдебни заседания, в т.ч. и при отлагане на заседанието, за участие в тайно съвещание за постановяване на присъда и за извършване на други дейности, свързани с упражняване на функциите им и свързените с тях задължения, за които не се съставя протокол.

Възнаграждението се изчислява от счетоводството на съда и се изплаща ежемесечно за всички отработени за съответния месец часове.

Възнаграждението се определя почасово, включително и за започнат час, на база дневно възнаграждение в размера определен в ЗСВ - една двадесет и втора от 60 на сто от основната заплата за районен съдия, но не по-малко от 20 лева на ден. Броят часове, за които се дължи заплащане не се ограничава от осемчасовия работен ден.

За съдебни заседания, продължителността на които се означава с начален и краен час в съдебния протокол, възнаграждението се определя от часа, за който е насрочено съдебното заседание, до отразения в протокола час на неговото приключване.

За участие в други дейности, за които не се съставя протокол, времето на заетост се определя от председателя на състава, но не повече от 4 часа за дело и се отразява писмено по подходящ начин.

Ако местоживеенето на съдебните заседатели е в друго населено място от това, в което се намира районния съд, на съдебните заседатели се възстановяват разходите за транспорт, които са направили във връзка с участието им в съдебни заседания, както и при изпълнение на други техни задължения, свързани с упражняването на функциите им на съдебни заседатели.

На възстановяване подлежат разходите за ползване на обществен транспорт, които съдебните заседатели са направили за пътуване от местоживеенето им до сградата на съда и обратно. По изключение /липса на обществен транспорт или други/, когато обстоятелствата го изискват, на съдебните заседатели се възстановяват разходите за гориво, направени във връзка с използване на МПС по Правилата за изплащане на възнаграждения в Районен съд – Благоевград. Пътните разноски се възстановяват чрез съответните разходооправдателни документи /билети и други/.

VII. Заключителни разпоредби

В срок до три месеца след полагане на клетвата съдебният администратор и Националният институт на правосъдието организират и провеждат задължително начално обучение на съдебните заседатели, които встъпват в първи мандат, по учебна програма, приета от НИП по реда на чл.257 от ЗСВ.

За поддържане и повишаване на квалификацията си съдебните заседатели са длъжни да участват в поне едно текущо обучение за периода на техния мандат

Националният институт по правосъдието осъществява обучение за поддържане и повишаване на квалификацията на съдебните заседатели за целия им мандат в сътрудничество с ръководството на съда и съвета на съдебните заседатели.

**ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

Приложение № 1

ДАНИИ ЗА ДЕКЛАРАТОРА			
ТРИ ИМЕНА			
ЕГН			
СЪДЕБЕН ЗАСЕДАТЕЛ ВЪВ: <i>(моля, посочете името на съда)</i>			
ТЕЛЕФОН		E-MAIL	
А) СЕМЕЙНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ/РОДСТВЕНИ ВРЪЗКИ СЪС СЪДИИ/ПРОКУРОРИ И РАЗСЛЕДВАЩИ ОРГАНИ			
Към датата на встъпване се намирам във: – семейни взаимоотношения, вкл. фактическо съжителство, или – съм роднина по права линия (включително осиновени, доведени и заварени деца), – по сребрена линия – до четвърта степен включително, – или по сватовство – до трета степен, със следните съдии/прокурори/разследващи органи от съдебния район на съда, в който съм съдебен заседател:			☐ Д ☐ А ☐ Н ☐ Е
№	Имена на лицето и заемана длъжност	Описание на връзката	
Б) УЧАСТИЕ И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА			
Към датата на встъпване имам участие в следните търговски дружества:			☐ Д ☐ А ☐ Н ☐ Е
№	Наименование на дружеството	Размер на участието	
Към датата на встъпване съм управител или член на орган на управление или контрол на следните търговски дружества, юридически лица с нестопанска цел или кооперации:			☐ Д ☐ А ☐ Н ☐ Е
№	Наименование на дружеството	Вид участие	
В) ПОЛИТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ			
Към датата на встъпване представлявам/участвам в ръководните или контролните органи/членувам в следните политически партии или коалиции, или в следните организации с политически цели на централно и местно ниво:			☐ Д ☐ А ☐ Н ☐ Е
№	Наименование на партията/коалицията/организацията	Вид участие	Централно или местно ниво

Запознат/а съм със задължението си незабавно да декларирам настъпила промяна в посочените от мен обстоятелства.

Известно ми е, че за декларирани от мен неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата:

ДЕКЛАРАТОР: